

ŽALŠOVICKÝ ZPRAVODAJ

Ročník X/2016 | číslo 1

www.zalkovice.cz

Vycházím již 10 let!

Žalkovický zpravodaj slaví desáté výročí

Čas neúprosně běží vpřed a již deset let vydává Obecní úřad v Žalkovicích vlastní zpravodaj. Jste spokojeni s jeho obsahem, úpravou, četností a dostupností? Co byste chtěli vzkázat jeho redakci k narozeninám?

V roce 2007 se v Žalkovicích objevilo první číslo Žalkovického zpravodaje, který již desátým rokem přináší obyvatelům informace z činnosti Obecního úřadu a z dění v obci. Vydavatelem zpravodaje je Obecní úřad, ve spolupráci s různými, dnes bychom mohli tvrdit stálými přispěvateli nebo chcete-li dopisovateli, kteří chtěli touto cestou přímo informovat obyvatele obce. U zrodu Žalkovického zpravodaje a první redakční radu tvořili: Mgr. Jana Kutá, Radomír Krejčí, Radomír Pala, Michaela Kavanová a Božena Brhelová.

Žalkovický zpravodaj vychází dvakrát ročně, dle tvrzení redakce vždy, když je potřeba a je nashromážděn patřičný počet materiálů. Je distribuován do všech domácností, ostatní ho mají možnost získat na Obecním úřadě, ale v omezeném množství, a také je umístěn na internetových stránkách obce Žalkovice. Kromě informační funkce dává prostor zájmovým a sportovním organizacím k informování veřejnosti o jejich činnosti.

Zpravodaj vychází v nákladu cca 220 ks.

Letos Žalkovický zpravodaj mapuje události celého letošního roku.

Nynější redakční radu tvoří:

Radomír Krejčí, Radomír Pala, Tomáš Hýbner, Jana Neradilová.

Samozřejmě by Žalkovický zpravodaj nemohl vycházet bez přispěvatelů. K těm pravidelným patří Ing. Michael Bajgar, Marta Černínová, Lenka Svobodová, Mgr. Dagmar Tesaříková a ještě několik dalších. Všem těmto redakční rada děkuje!

Informace ze zasedání zastupitelstva za rok 2016

Zpráva o činnosti rady obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice vzalo na vědomí Zprávy o činnosti Rady obce Žalkovice.

Starosta doplnil některé body, které rada projednala. Poděkoval paní Janě Štěpkové jak se ujala úkolu modernizace dětského hřiště na Rybníčku. Je nyní otázkou, zda nevyčkáme do příštího roku a nepokusíme se získat na obnovu dotaci. Na vyčištění kanalizaci musíme počítat s částkou kolem 500 000 Kč. Byly obeslány tyto firmy VAK Kroměříž, VAK Přerov a Sezako Prostějov. Stočné ještě nebylo stanoveno s ohledem na to, že nemáme všechny podklady. Starosta upozornil, že jsme povinni tvořit fond oprav na ČOV. Dále řekl, že se zpracovává závěrečné vyúčtování akce ke kanalizaci. Proběhlo jednání s pí. Psotovou kvůli výsadbě zeleně nejen v intravilánu, ale také extravilánu obce, kdy je okolí zdevastované monokulturami. Vyjednávání s vlastníky a zemědělci určitě nebude nic jednoduchého, ale je potřeba najít nějaké vhodné společné řešení.

Finanční záležitosti obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Hospodářský výsledek za rok 2015 a Účetní uzávěrku za rok 2015. Součástí podkladů byl výkaz zisků a ztrát, rozvaha a příloha. Na jednání byla hospodářka obce, která byla připravena odpovídat na všechny dotazy týkající se tohoto bodu jednání. K dotazům nedošlo. Paní hospodářka však vysvětlovala návrh rozpočtového opatření 2/2016 kdy bylo nutné do rozpočtu zakalkulovat mzdy týkající se obsluhy ČOV a dále navýšit některé položky týkající se samotného provozu např. spotřebu vody, elektrické energie, služeb, nákupu chemikálií. Navýšovala se také položka poplatky RESO. Vše je hrazeno z rezerv.

Veřejnoprávní smlouva

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí z rozpočtu obce na rok 2016 pro TJ Sokol Žalkovice ve výši 150 000 Kč.

Majetkové záležitosti

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo záměr odprodeje zbytkových pozemků.

V tomto bodě byly projednány tři záměry odprodeje pozemků. Na začátku projednávání se dostavil pan Tomáš Vymětal. Jedná se o zbytkové pozemky, které pro obec nemají význam.

První žádost se týká pozemku sousedícího s pozemkem pana J. Olšanského. Výměra zatím není známa, protože teprve dojde k zaměření části pozemku se záměrem k odprodeji. Jedná se p. č. 437/8. Další záměr se týká pana Podškubky, který odkoupil dům pana P. Bureše a má zájem o pozemek 437/1 a dále 473/11. U těchto pozemků bude nutné ještě vstoupit do jednání s panem A. Burešem s důvodů možnosti omezení přístupu na jeho pozemek. Poslední záměr prodeje se týká paní S. Galové a pozemku č. 44/3 o výměře 280 m². Paní Galová měla odsouhlasen odprodej již dříve a vzhledem k tomu, že k němu z důvodů na její straně nedošlo, požádala o odkoupení znovu. Předpokládaná cena odprodeje je 200 Kč za m².

Historická publikace obci – Smlouva o spolupráci

Starosta obce rozeslal elektronickou poštou zastupitelům pro nastudování návrh Smlouvy o spolupráci pro zajištění věcného obsahu a následně vydání publikace o naší obci. Zastupitelé se shodli na tom, že je třeba ještě dorešit některé ze smlouvy nejasné detaily. Publikace by měla být vydána u příležitosti výročí první zmínky o obci a výročí J. Ohéřala.

Zastupitelstvo obce Žalkovice Smlouvu o spolupráci na vydání publikace o obci s Muzejní a vlastivědnou společností Brno schválilo a pověřilo Radu obce Žalkovice k jejímu doplnění.

Závěrečný účet obce

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Závěrečný účet obce za rok 2015 včetně Zprávy o výsledku hospodaření obce za rok 2015 bez výhrad. Na základě zprávy o výsledku hospodaření obce, přijalo opatření k nápravě uvedených nedostatků.

Plán práce a akcí na rok 2016

Zastupitelstvo obce Žalkovice schválilo Plán práce a akcí na rok 2016.

Starosta přednesl plán akcí na rok 2016, který byl tříděn dle témat. Upozornil, že je to návrh, na kterém se při předběžných projednáváních shodli radní i zastupitelé. Tento plán je limitován finančními prostředky, kdy až na základě skutečně vynaložených nákladů a případných doplatků dotací, na základě skutečných finančních prostředků bude odvíjet realizace plánovaných akcí.

Starosta v tomto bodě jednání zmínil problém se záměrem Povodí Moravy, kácet topoly podél Moštěnky v celé délce na koruně hráze. Rýsuje se zde možnost, jak tomuto zabránit, či alespoň po vykácení nezdravých stromů, vysadit náhradní výsadbu. Touto možností by bylo vyjmutí řešeného prostoru z režimu ochranných hrází. S odvoláním na možnost získávání dotací a trochu jinému nastavení čerpání dotací pro obce prostřednictvím MAS byla do plánu práce zařazena také příprava na strategickém dokumentu rozvoje obce.

Žádost o finanční příspěvek pro Hospic na sv. Kopečku

Obec obdržela jako každoročně žádost o finanční příspěvek pro Hospic na sv. Kopečku. Po krátké diskuzi byla navržena částka 5 000 Kč.

Zastupitelstvo obce Žalkovice tento příspěvek schválilo.

Různé

Paní Hánová vznesla dotaz, že pokud se bude čekat u dětského hřiště na dotační titul, zda by se nemohla provést oprava současného stavu, protože v některé části našla nebezpečně vyčnívající hřebík. Starosta řekl, že revize se provádí pravidelně, ale je rád pokud ho někdo upozorní na závadový stav. Sjedná nápravu.

Další téma, které se objevilo v tomto bodu, byla revitalizace školní zahrady. Jsou vypracované 3 záměry, ale žádný nebyl vedením akceptován. Škola jako samostatný subjekt si představu o školní zahradě řeší sama. Paní Cvečková viděla návrhy, které počítaly s vykácení stromů, s čímž ona nesouhlasí.

Starosta informoval přítomné o čištění staré kanalizace, po jejímž ukončení začne zatrubnění Rumzy v okolí fotbalového hřiště. Proto, abychom mohli po etapách realizovat výletišť, bude třeba ještě získat pozemek, který je ve vlastnictví státu (vedle manželů Benešových). Při prvním kontaktu se Státním pozemkovým úřadem bylo starostovi řečeno, že stát pozemky neprodává, pouze směňuje. A to v poměru 1: 1,3. Budeme muset navrhnout vhodné pozemky na směnu.

Dále v různém vystoupil pan Beneš, který informoval o dalších krocích, které musí splnit, aby bylo možné převést sokolovnu do majetku obce. Tato otázka byla již dříve otevřena a byl vyjádřen zájem o převedení sokolovny do majetku obce, protože v obci není žádné podobné zařízení ani pro sport ani pro kulturu. Jedním s požadavků na převod bylo zpracování studie rekonstrukce sokolovny a pan Beneš vystoupil s žádostí o proplacení této studie.

V tomto bodě byl vznesen ještě dotaz na staré lavičky před školou. Starosta řekl, že ty byly právě odstraněny. Je zpracován i záměr na obnovu okolí školy, ale nemůžeme dělat vše najednou.

Připomínka vánočních zvyklostí

Protože soudobý ráz vánočních svátků je již v mnohém jiný, než jak jej zažívali naši prapředci, připomeňme si, že:

Na Štědrý den bylo zvykem se celý den postit, neboť jen ten, kdo až do štědrovečerní večeře nejedl, mohl večer vidět na stěně zlaté prasátko. Dopoledne se strožil stromeček - většinou červenými jablčky, ořechy, perníčky a jiným cukrovím a na špičku stromečku se upevnila betlémská hvězda. Zvykem se stalo i to, že stromeček většinou strojily děti, neboť hospodyně měly plné ruce práce. Na stromeček nezapomněly připevnit svíčky, které se večer zapálily, a tím dodaly Štědrému večeru většího kouzla.

Až do setmění celá rodina dokončovala poslední přípravy před vánočními hody, které začínaly právě na Štědrý večer. Stůl se pokryl bílým ubrusem a nohy stolu se ovinuly řetězem, aby zloději nekradli na poli. Pod stůl se dalo do misky obilí, na stůl česnek. Česneku se totiž odedávna připisovala u všech Slovanů zvláštní moc - posilující a ochranná. Česnek tedy ani u nás nesměl o Vánocích chybět a býval stejně tak důležitý jako dnes stromeček a cukroví. Vedle stroužku česneku se postavil křížek a svícen se svíčkou, posvěcenou na Hromnice. Hospodyně položila na stůl ještě bochník chleba a hrníček medu. Hospodář svázal několik klásku obilí, namočil do svěcené vody a vykropil jím celé stavení. Nezapomněl ani na oheň v kamnech, aby nezlobil a nezapálil dům.

Ačkoli se na Štědrý den brzy stmívá, nemohlo se rozsvítit, dokud nevyšla první hvězda. Hned poté zasedli všichni ke společné večeři. Ta byla ve všech rodinách vždy bohatá, neboť i ti chudší se snažili zaplnit vánoční stůl co největším množstvím pokrmů.

Před večeří přednesl otec rodinnou modlitbu a poté zahájil večeři. Staročeský štědrovečerní jídelníček měl v různých krajích různé podoby. Někde po chlebu následovala polévka, nejčastěji houbová, ale všude byl tradičním štědrovečerním chodem kuba, který se připravoval z kroup, hřibů a s česnekem. Houby měly také, podobně jako česnek nebo med, o Vánocích zvláštní postavení. Podle staré pověsti se jim totiž připisuje nebeský původ. Součástí hostiny byl také hrách, který se upravoval po staročesku - na sladko, sypaný cukrem a perníkem.

Na závěr se podávaly moučníky, které se kombinovaly s ovocem, které bylo na rozdíl od dnešních dnů sušené - jablka, hrušky, švestky a ořechy. K tradičním moučníkům patřila vánočka a štrůdl.

Po skončení večeře se ještě od stolu nevstávalo. Hospodář si jako první vzal z mísy uprostřed stolu ořech a jablko. Pokud jím rozlousknutý ořech byl zkažený, věštilo to nemoc, případně i smrt. Ale vše mohlo být zachráněno jablkem. Hvězda, která se objevila uprostřed po jeho rozkrojení, předpovídala zdraví a dlouhý život. Horší bylo, jestliže se uprostřed objevil kříž. Jakmile byl s předpovědí osudu hotov pán domu, postupně zjišťovali svou budoucnost další, od nejstaršího po nejmladšího.

Po večeři se snažili všichni vstát od stolu společně, neboť se věřilo, že kdo vstane od stolu předčasně, do roka zemře. Zbytky jídla pak odnesl hospodář dobytku. Pro drůbež byla nachystána jiná pochoutka - hrách nebo mák, aby dobře nesla. Kohout, houser a pes dostávali do žrádla česnek, aby byli po celý příští rok patřičně ostří.

Po večeři nadešla chvíle, na kterou se nejvíce těšily a dodnes těší děti - rozbalování dárků, které pod stromeček nadělal Ježíšek.

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka 2016

Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnickou akcí v České republice a organizuje ji Charita České republiky, viz <http://www.tříkrálovasbirka.cz>

V obcích Blatná, Chropyně, Kyselovice, Záhřeží a Žalčovice zapůjčuje sbírku Oblastní Charita Kroměříž. Touto cestou Charita děkuje všem, kteří pomohli s její realizací v uvedených obcích a především všem štedrým dárcům. Výsledky lotské sbírky (leden 2015):

Obec	31.12.15 Kč
Blatná	31.428 Kč
Chropyně (včetně Pleškovce)	66.109 Kč
Kyselovice	10.991 Kč
Záhřeží	16.051 Kč
Žalčovice	21.329 Kč
Celkem	147.909 Kč

Klíč k rozdělení Tříkrálové sbírky

58% se vrací do místní charity (podpora potřebných v oblasti sbírky)
 15% na Arcidiecézní charitu Olomouc – 10% na humanitární pomoc do zahraničí – 5% na letový fond pro charitativní soc. služby v kraji – 2% na nouzový fond – 2% na režii sbírky v celé Olomoucké arcidiecézi – 5% na sekretariát Charity ČR v Praze

Zhodnocení Tříkrálové sbírky 2015 Oblastní Charita Kroměříž
 Výsledek 15.12.2015 – 847 200 Kč + 18 453 DMs = 865 653 Kč
 Příspěvek na migračního koordinátora CHČR – 3 346 Kč tj. 865 653 – 3 346 = 862 307
 Podíl 58% z uvedeného částky = 500 138 Kč

Tato částka byla použita následovně: 70 000,- na přímou pomoc rodinám a lidem v nouzi, 30 000,- přímá pomoc rodinám a lidem v nouzi v Žalčovicích, 110 000,- na nákup automobilu pro zdravotní sestry, 70 000,- na přímou pomoc rodinám a lidem v nouzi v Hulině, 31 000,- dovybavení pokojů pro uživatele s chronickým duševním onemocněním, 33 600,- základní vybavení bytů a materiální pomoc uživatelům Azylového domu, 30 000,- dovybavení provozu péřelky v CHOPPS – Četochovice, 21 350,- nákup zdravotních a kompenzačních pomůcek, 50 000,- podpora uživatelů s chronickým duševním onemocněním v aktivizaci a zapojení se do společnosti a na trhu práce, 4 600,- podpora uživatelů s chronickým duševním onemocněním při nácvikovém vaření a péči o domácnost, 19 186,- řešení hygieny jídelny a zvýšení kvality úklidu, 8 036,- rekonstrukce Charity Hulin, 8 000,- mikulášská družina, 13 800,- pomůcky pro přepravu klientů
 Více: <http://kromeriz.charita.cz/products/rozdeleni-tříkrálove-sbirky/>

Prostředky z Tříkrálové sbírky jsou určeny na pomoc lidem nemocným, se zdravotním postižením, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším jinak sociálně potřebným. Sběrka má předem jasně daná pravidla pro rozdělení výstřelů. Mimo jiné platí, že potřebným se nedávají peníze, ale je jim dána materiální pomoc. Sběrka je koncipována tak, že většina vybraných prostředků zůstává v regionu, kde byly vybrány. Předem jsou také stanoveny záležitosti, na které se v daném roce vybírá.

Upozornění: Oblastní charita Kroměříž z Tříkrálové sbírky ani z jiných financí, nekupuje žádné nemovitosti. Stejně tak Tříkrálová sbírka není určena na pomoc migrantům, chcete-li přispět, lze tak učinit na zvláštní účet č. 446 655 22 / 0800 u České spořitelny v.s. 917

Turnaj ve stolním tenise

Text a foto: **R. Krejčí**

Místní milovníci stolního tenisu se 27. prosince sešli v místní sokolovně a změřili si po roce své síly v nejmenším míčovém sportu. A věřte, že se bylo na co dívat. Bojovalo se urputně o každý míček. Turnaj nabídl velice pohnuté zápasy, ve kterých bylo vidět překrásné a dlouhé výměny! Soutěžilo se ve dvou kategoriích – mužské a ženské.

V takovém turnaji jde spíše o správný hec a dobré umístění je jakousi třetinou na dortu. Ani hráči z konce hracího pole neličovali, že se zúčastnili a pobavili se v kruhu přátel a že se všichni budou těšit na další turnaj.

A jak vše vlastně dopadlo?

Pořadí mužů:

1. M. Kavan
2. F. Kopp
3. R. Otáhalík

Pořadí žen:

1. L. Svobodová
2. H. Netopilová
3. N. Pisková

A na závěr?

Sláva vítězům, čest poraženým!

Volejbalový turnaj

Text a foto: **R. Krejčí**

Jak tomu bylo již mnohokrát i letos volejbalisté uspořádali přátelský zimní volejbalový turnaj, na který byly pozvány jedinci i družstva, se kterými se v průběhu roku setkávali.

Turnaj byl nakonec obsazen 5. týmy.

Všechny zápasy se vedly v přátelské atmosféře, kterou umocňovaly vtipné komentáře od účastníků ze všech týmů. Atmosféra turnajového prostředí ovlivnila herní projev u většiny hráčů. Zatímco někdo kazil, na co sáhnul, jiný odehrál úplně všechno. Kromě témy záleželo i na množství „občerstvení“ v krvi. Výsledky turnaje, o které na tomto turnaji nešlo, ale spíše o přátelské setkání, jsou následující:

1. Rumotour
2. Říkovice
3. Žrouti
4. Mrcini
5. Směska

Šibřinky

Text: **R. Krejčí**

Jako již každým rokem i letos místní sokolská jednota uspořádala tradiční šibřinky, které měli tentokrát ráz „Animáci – aneb kreslené postavičky dají práci“.

Po tradičním zahájení a představní masek se již všichni vrhli do víru tance a jen velmi neradi se nad ránem loučili se skvělou zábavou.

A pro ty, kteří neví, nebo jen tuší, co šibřinky jsou a jak se toto slovo vůbec do českého slovníku dostalo, jen malá exkurze do historie: Podle strohé slovníkové definice jsou šibřinky sokolské maskární plesy pořádané v určitém rázu podle předem vyhlášeného tématu. Ale slovo šibřinky či šibření se tak vžilo, že ho pro své maskární bály používá nejen Sokol, ale i další organizace.

Masopustní veselí

Text a foto: **R. Krejčí**

Masopust je přechodným obdobím mezi zimou a jarem, které začíná po Třech králích a končí v úterý před Popelčíní středou. V sobotu 6. února díky místním hasičům prošel obcí medvěd a s ním masopustním průvodem v hojném počtu velmi nápadité masky.

Občané medvěda i ostatní masky pohostili masopustním občerstvením a po celé obci se nesla vůně „moravského všeléku.“ Některým se po obejití celé vsi rozjízďeli nohy, ale i přes opojný hendikep se dostavili večer do sokolovny, kde proběhl obřad s pochováváním basy. Atmosféra byla skvělá a na některých bylo vidět, že se poctivě musí připravit na začínající 40-ti denní půst a po celý večer zapíjeli žal.

Letošní masopust se vydařil, účast občanů i masek byla hojná. Takže zase za rok!

Toulky za kulturou

Text: **Jana Neradilová**

Milí čtenáři Zpravodaje. Nedá nám to, abychom se s vámi nepodělili o jedinečný kulturní zážitek.

Na pozvání kamarádky jsme, v sestavě Bajgarová L., Bajgarová M., Sumcová, Neradilová, Bajgarová M., navštívily ve valašské vesnici Police divadelní ochotnické představení. Divadelní spolek se inspiroval známou hrou „Sluha dvou pánů“ od Carlo Goldoniho. Tato hra je uváděna již několik let v Národním divadle v Praze s Miroslavem Donutílem v hlavní roli. Proto jsme nedočkavě očekávaly, jak se s touto hrou vyrovnají místní ochotníci. Ale výsledek předčil očekávání. Herecké výkony všech a zvláště hlavního představitele byly úžasné. Celý večer provázel smích nás diváků. A když představní skončilo, herci byli odměněni dlouhým potleskem ve stoje.

Odjížděly jsme ve veselé náladě a s pocitem krásné prožitého pátečního večera. A o to přece nám seniorkám jde!

**SLUHA
2
PÁNŮ**

Sluha dvou pánů – Carlo Goldoni

Náš spolek se inspiroval nezaniklým českým inscenací této hry Carla Goldoniho. Jde o provedení činohry pražského Národního divadla v režii Ivana Rajmonda s Miroslavem Donutílem v hlavní roli.

Tato oblíbená hra vychází z tradičních námětů a maskové komedie dell'arte. Zároveň naráží na lidskou pravdomluvnost a je velmi nadčasová. Děkujeme jednatelce zasedit do dnešní doby.

Do svého repertoáru tuto komedii zařadilo i Městské divadlo Brno. Také v Miroslavském divadle Olomouc se tohoto společní ujal a kru předvádí v zajímavém a moderním pojetí.

Věříme, že se Vám hra v našem podání zalíbí a budete na ni vzpomínat s úsměvem na tváři.

Obsazení:

Beatrice Rasponi
Lenka Svátková

Florindo Aretusi
Radek Hlavica

Truffaldino, sluha
Jiří Svátek

Brighella, hostinský
Tomáš Plesník

Pantalone
Jiří Mičunek

Clarice, jeho dcera
Tereza Gerlová

Smeraldina, služka
Kateřina Vinklárková

Doktor Lombardi
Eva Mikulenková

Silvio, jeho syn
Lukáš Valčík

Činík
Petr Pelc

Májka

Text a foto: **R. Krejčí**

Letos se opět posledního dubnového dne stavěla pestře děvčaty klasickým ručním způsobem nazdobená májka. Tradičně se příprav chopil místní Sbor dobrovolných hasičů, kterému pomáhali i dobrovolníci z řad občanů. Dílo se podařilo a asi 15 metrů vysoká májka zdobila naši obec u tenisových kurtů.

Společně se stavěním máje pořádalo místní sdružení Červeného kříže, hlavně pro děti rej čarodějnic, i když se mezi nimi objevila sem tam čarodějnice již přesluhující. Hasiči připravili oheň, na kterém si všichni mohli opéct špekáčky.

Večer pokračoval zábavovým veselým kdy zásoby pití a jídla byl dostatečné. Kulturně atmosféru pozvedlo místní umělecké těleso – skupina Loodry's Forte. Stavění máje je hezká tradice a je dobře, že stále na vesnicích přežívá.

A kupodivu. Letošní májka vydržela poctivě stát po celé měsíční období netknuta rukou nenechavců a závistivců, a proto 31. května, od 18.00 proběhlo i kácení máje. To bylo podáno jen jako přátelské posezení, protože nikdo nepočítal, že by májka mohla vydržet bez pohromy až do konce května.

Uklid'me Česko

Text a foto: **R. Krejčí**

V sobotu 16. 4. 2016 se naše obec zapojila do třetího ročníku celorepublikové úklidové akce Uklid'me svět, uklid'me Česko, kterou od letošního roku společně pořádají Spolek Ekosmák a Český svaz ochránců přírody. Jejím cílem je za aktivní účasti dobrovolníků z řad široké veřejnosti uklidit z českých měst, obcí a přírody černé skládky a odpadky a rozvířit tak debatu ohledně dlouhodobě neřešené problematiky černých skládek. Černé skládky a pohozené odpadky hyzdí okolí a představují nebezpečí nejen pro člověka ale i pro okolní přírodu. Když už někdo černou skládku nahlásí, její řešení skončí mnohdy na hádání, kdo je za to zodpovědný a kdo to uklidí. Některé hromady odpadu tak v přírodě čekají na své uklizení i mnoho let nebo zarostou zelení a tím je problém „vyřešen“.

V 9 hodin se sešli dobrovolníci z naší obce na místním hřišti, kde každý dostal rukavice, a vytvořili skupiny, které procházely obec a její okolí a sbíraly odpad do igelitových pytlů, které svážel obecní traktor na sběrný dvůr obce. I když to tak nevypadalo, poházených odpadků bylo hodně, no zkrátka na celou vlečku. Jenom je velká škoda, že dobrovolníků této akce bylo žalostně málo, uklidilo by se určitě víc. Naopak kladem je zapojení poměrně hodně dětí. Zaměřili jsme se hlavně na „nejfrekventovanější“ části obce, a to okolí sokolovny, Rybníček, hřiště, ČOV, okolí silnic do Kyselovic a Břestu.

Teď se to chce zamyslet. Je nám lhostejné prostředí, kde žijeme? Myslím, že ne.

Vždy počátkem jara se mnozí těší, jak si konečně vyjdou na procházku, děti budou moci běhat venku a vůbec užívat si probouzející se přírodu. A ejhle, v trávě střepy, obaly od všeho možného, pneumatiky...Pláži plné petek a igelitových sáčků se vyhneme obloukem. Proto by bylo dobré se alespoň zapojit do takto uspořádané úklidové akce.

Hlavní úklidový den podzimní části je celostátně vyhlášen na sobotu 17. září 2016. Doufejme, že se najde někdo, kdo dá opět podnět k zvelebení naší obce a dá dohromady dostatečný počet nadšenců, kteří jsou ochotní s nepořádkem kolem nás společnými silami „zatočit“.

Společenská rubrika

Jubilanti roku 2016, kteří oslavili významné životní výročí

Marie Bajgarová, Anna Prášilová, Michael Bajgar, Jindřich Adamec, František Uhírek, Dagmar Dohnalová, Alena Dohnalová, Stanislav Horák, Lenka Hodonská, Josef Brhel, Věra Netopilová, Svatava Gálová, Ludmila Horáková, Emil Brázdil, Jaroslav Ostrčil, František Pospíšilík, Ivana Kotasová, Aloisie Vymětalová, Ludmila Vymětalová, Miroslav Němec, Josef Netopil, Danuše Ševčíková, Marie Vodičková, Marie Pátíková, Libuše Palová, Jaroslav Bajgar, Miroslav Sova, Evženie Navrátilová.

Jubilantům blahopřejeme a přejeme pevné zdraví.

Narozené děti

Gabriel Braik (*1. 11. 2015)

Jana Kubínová (*1. 1. 2016)

Václav Vymětal (*8. 7. 2016)

Julie Svozilová (*4. 1. 2016)

Matyáš Pala (*23. 2. 2016)

Viktorie Sumcová (*20. 4. 2016)

Silvie Koryčanová (*7. 9. 2016)

Úmrtí

† 1. 9. 2016

† 23. 8. 2016

Marie Drozdková (87 let)

Marie Kuropatová (84 let)

† 15. 10. 2016

† 19. 7. 2016

Bohumila Machalová (77 let)

Vlastimil Vodička (88 let)

Manželství uzavřeli

4. 6. 2016 Jana Hudečková a Vladimír Hanák

16. 4. 2016 Eva Kutá a Jan Vymětalík

21. 5. 2016 Andrea Holásková a Pavel Koryčan

10. 9. 2016 Eva Dlabajová a Tomáš Kutý

17. 9. 2016 Petra Vymětalová a Martin Vykoukal

Zrcadlo času – Sokolovna dříve a dnes

Po stopách... (6. díl) Velká voda v Žalkovicích

Text: **Tomáš Hýbner**

Foto: **archiv OÚ Žalkovice**

Stoicheion, elementum, živel. Jakkoli se tato tři slova zdají na první pohled nesourodá a nesouvisející, při bližším zkoumání jejich dobového významu bychom dospěli k závěru, že všechny tyto uvedené výrazy označují jedno a totéž. Když se významný starořecký myslitel a filosof Empedoklés z Akragantu na Sicílii v 5. století př. n. l. zamýšlel nad základními principy fungování světa, obohatil tehdejší filosofii o převratný myšlenkový vzorec, ze kterého v následujících letech, staletích a miléníích vycházela řada dalších významných myslitelů a vědců. Tímto vzorcem bylo tvrzení, že veškeré bytí v té podobě, v jaké jej znali tehdy žijící lidé, je tvořeno čtyřmi základními látkami – vzduchem, ohněm, zemí a vodou. A právě k pojmenování látky či prvku, který spolu s ostatními třemi vytváří podstatu existence, se ve starém Řecku užívalo výrazu stoicheion. Stejně jako ostatní vědní obory také filosofie a v jejím rámci i princip 4 základních prvků procházel mnohými změnami, konfrontacemi a rozvojem, nicméně původní myšlenka a její podstata se již z myšlenkových proudů nikdy nevytratila. Starověk se svými charakteristickými rysy ustoupil období známému jako středověk, ve kterém byl na území téměř celého civilizovaného světa za jazyk filosofie a vědy obecně považován jazyk latinský, čímž se vysvětluje původ druhého z pojmů uvedených na začátku. Základní prvek bytí se označoval jako elementum. Ani středověk však neměl nekonečné trvání a na hlavní scéně divadla lidských dějin se jako ústřední postava začíná prosazovat období charakterizované pokrokem, inovatorstvím a všeobecnou svěžestí, které je označováno jako novověk a trvá de facto dodnes. Jedním z charakteristických rysů tohoto období je mimo jiné vytváření národnostních států a etablování řady národních jazyků, které přicházejí s vlastním pojmenováním základních prvků bytí. A jazyk český ani zde nezůstává pozadu. Zasluhou jednoho z nejvýznamnějších českých jazykovědců a národních obrozenců, Josefa Jungmanna, dnes nemusíme používat slovo převzaté z cizí řeči a náš slovník je obohacen o třetí výše zmiňovaný výraz – živel. A právě jeden z živelů bude po tomto krátkém lingvistickém úvodu náplní dalšího, již šestého pokračování naší nepravidelně pravidelné rubriky Po stopách.

Jak již vyplývá z nadpisu článku, živlem, kterému budou následující slova věnována, je voda. V předcházejících vydáních Zpravodaje se v této rubrice již téma vody objevilo, nicméně problematika zvolená pro aktuální vydání se od těch minulých liší. Dosud bylo na vodu ve spojení s naší obcí nahlíženo jako na prostředek umožňující ulehčení těžké práce a přinášející do našeho kraje život a možnost obživy. Ovšem jako většina skutečností, i tato má svou druhou, řekněme stinnou stránku, kterou pregnantně vyjadřuje dobře známé rčení „Dobrý sluha, ale špatný pán“. Voda, stejně jako všechny ostatní živly, může na jedné straně lidem sloužit a být neocenitelným pomocníkem v každodenním životě, ať už jde o výrobu elektrické energie, mletí obilí, čištění, vaření nebo samotné pití. Pak je tu ale ona zmíněná druhá, stinná stránka, kdy se voda dostává do pozice pána. Sem bychom mohli zařadit takové situace jako prasklé vodovodní potrubí spojené s vytopením sklepu, bytu vlastního či bytu sousedů, prudké deště často doprovázené kroupami pustošící úrodu na zahradách a polích nebo nahromadění velkého množství sněhu jakožto vody v jiném skupenství na rovných střeších, kdy je bezprostředně ohrožena jejich stabilita. Avšak nejintenzivnějším a nejzřetelnějším pro-

jevem panování vody nad svým okolím je bezesporu povodeň. Dalo by se říci, že tento přírodní fenomén stojí na pomyslné tenké hranici oddělující jeho pozitivní a negativní vnímání. A jako důkaz, že povodeň je možné chápat i pozitivně, slouží pradávna kultura starověkých Egypťanů, kteří dokázali využít dokonale vypořizovaných a pochopených zákonitostí přírody a na úrodných březích životodárného Nilu, které byly v pravidelných intervalech zaplavovány jeho vodou nesoucí s sebou bahno nesmírně bohaté na potřebné živiny, položili základy své zemědělské produkce. Zejména v posledních desetiletích se však do obecného povědomí rozšířilo ono negativní vnímání, neboť povodeň ve své nejděsivější podobě dokáže během mrknutí oka zničit jakýkoli majetek, brát lidské životy a nechávat za sebou nepředstavitelnou zkázu, což si celé lidstvo zakoušelo a zakouší již od nepaměti, a to na 5 kontinentech celého světa, Evropu nevyjímaje, Českou republiku nevyjímaje, Žalkovice nevyjímaje...

Obyvatelé naší obce se v průběhu staletí již mnohokrát přesvědčili, že řeka Moštěnka, vedle které se jejich dávní předkové usadili a dali tak Žalkovicím vzniknout, se dokáže velmi rychle změnit v běsnící masu vody, před kterou se nikdo a nic neschová. A protože rozvodněná řeka patřila a patří již od pradávna k zaznamenáníhodným tématům, setkáváme se s tímto jevem v každé kronice, pamětech či archivu. Využijme proto i v této souvislosti písemných historických pramenů a podívejme se, kterých období se velká voda dotkla.

Zkusme se opět přesunout v čase, a to až do roku 1841, ve kterém poprvé (myšleno v námi sledovaném období) nastal okamžik, kdy vody Moštěnky opustily své přirozené koryto a začaly pustošit okolí. Kronika sice neuvádí podrobnější informace, nicméně se zde dočteme, že:

„Byla veliká vylitá voda od 15. – do 25. ledna...“

Několik let nato, konkrétně v roce 1847, zase objevíme záznam:

„V červenci pořád přšelo velice až voda vylila a všechny sena zaplavila, na trávníkách byla voda.“ ... „Zaset bylo možno za vodou a za řemskem byla pořád voda v brázdách. 23 dní přšelo.“

A opět uběhlo pouze několik dalších let, než živel udeřil znovu, a tentokrát s ještě větší silou. Psal se rok 1854:

„Byli veliké povodně v době žní, voda vylévala třikrát po sobě tak, že brala osady. Obilí požaté i mandele voda odnášela s pole po Moravě. Obilí za řemskem od zatku nebylo mandelů vidět, na předku od cesty byli všechny ve vodě.“

Když se ve zmiňovaném roce 1854 vody Moštěnky vrátily do svého koryta, mohli se žalkovičtí obyvatelé opět nadechnout a vrátit se ke své každodenní práci, a to alespoň tentokrát na delší dobu než jen na několik let. Další historický záznam o povodni totiž v kronice nalezneme až pod hlavičkou roku 1876. Tenkrát na konci února naši vesnici překvapila velká, tzv. sněhová voda, která:

„... protrhla války a zatopila celé dolní pole, pak chaloupky postavené v roce 1874 (tedy necelá dvě léta před velkou vodou – pozn. autora) obklopila a dne 21. února vystoupila 18 coulů v izbách v těch třech chaloupkách a přitom zde již padali, totiž vnitřní, které nebyli na spodku z kamení.“

Po uvedené dvaadvacetileté pauze bez problémů s velkou vodou se konec 19. století nesl opět ve znamení zvýšené intenzity výskytu povodňových vln. Důkazem budiž také fakt, že již v roce 1885 museli žalkovičtí čelit hned dvěma z nich, a to dokonce během jediného měsíce. 17. května tohoto roku Moštěnka vystoupila z břehů poprvé a hned 3 dny nato, 20. května se situace ve své intenzivnější a ničivější podobě opakovala.

Zajímavý záznam nalezneme v roce 1891. V červnu tohoto roku nejenže vesnicí protékla další povodňová vlna, ale také došlo k následnému vyšetřování škod jí způsobených. Vzhledem k nízké míře mechanizace, vysokému podílu lidské práce a celkové náročnosti života a obživy v těchto dobách si člověk po přečtení těch pár řádek v kronice palčivě uvědomí, jak velký problém a ohrožení budoucnosti každá velká voda znamenala:

„Dne 25. června se vyšetřovala škoda kde voda zalila: řepy se braly tři čtvrtiny, ječmene, žita, rža dvě čtvrtiny, zemáky, sena a jeteliny čtvy čtvrtiny.“

Dalším faktem, kterého je možné se dobrat při srovnávání jednotlivých let a ročních dob, které jsou spojeny s velkou vodou, je její nevyzpytatelnost. Jak vyplývá z dosud zmiňovaných událostí, obyvatelé naší malé vesnice opravdu nevěděli dne ani hodiny, ve které zákeřný živel udeří. Děsivé průtrže mračen, dlouhé a vytrvalé lijáky s následným stoupáním hladiny Moštěnky až k nejvyššímu stupni ohrožení přicházely v zimě, v létě, při žních nebo kdykoli jindy... Např. v roce 1897 komplikovala povodeň právě probíhající žně, v roce 1900 pak nedovolila zemědělcům včas zaset, protože se přihnala hned v březnu. A aby se koloběh ročních období uzavřel, je nutné dodat, že velká voda nevynechala ani konec léta a pomalu se blížící podzim roku 1910, pod kteréhožto datum spadá i poznámka:

„Koncem měsíce srpna začalo pršet až dne 6. září po předchozí průtrži mračen na horách vylila řeka Moštěnka. Vesnice byla plná vody do výše jak ukazuje značka provedená J. Arnoštem Fialou na rohu farské zahrady.“

Devatenácté století skončilo, ale fenomén povodňových vln přetrvával. I když v průběhu dalšího, dvacátého století, nebyla naše vesnice touto živelnou pohromou ohrožena v takové intenzitě jako o století dříve, drží v této otázce právě dvacáté století jednoznačný primát. Psal se totiž rok 1997 a Moštěnka ukázala svou temnou stránku ještě temněji než kdy dříve. Spolu s mnoha dalšími řekami a potoky na celém území Moravy udeřila takovou silou, že tato událost vstoupila do historie jako tzv. stoletá voda. Ani tentokrát nezůstaly Žalkovice ušetřeny a voda zaplavila celé území obce. A co je na povodňové vlně z roku 1997 ve vztahu k naší obci paradoxní, je fakt, že přišla jen pár dní po oficiálních oslavách 100 let od založení Sboru dobrovolných hasičů v Žalkovicích, kde bylo při jednom z proslovů vyjádřeno přání, aby SDH stále držel ochrannou ruku nad obyvateli obce, ale zároveň aby jeho skutečné zásahy byly zapotřebí co možná nejméně. Ovšem jak se zdá, ironie osudu je vpravdě nekonečná, a tak v momentě, kdy lidem ještě tato slova zněla v uších, to byl právě náš hasičský sbor, který si při ochraně životů a majetku žalkovických obyvatel sahal až na dno svých sil.

Od roku 1997 Moštěnka zahrozila ještě dvakrát, a to v letech 2006 a 2010, ovšem v těchto případech nešlo o povodeň v pravém smyslu tohoto slova, neboť voda, byť jí v nejkritičtějších okamžicích chybělo k překonání břehů pouze několik centimetrů, nakonec

zůstala uvnitř koryta a ulice Žalkovic zůstaly suché. A jistě se dá bez nadsázky říct, že si všichni obyvatelé přejí, aby zůstaly suché i nadále.

O člověku se často říká, že je pánem tvorstva a že drží v rukou otěže nadvlády nad přírodními zdroji a nad přírodou jako takovou. Toto tvrzení je však pouhou domněnkou, která nemůže být dále od pravdy. Skutečná síla byla, je a vždy bude v přírodě. Příroda sama je nesmírně mocná, a když této moci dá volný průchod, ať už v podobě vody nebo jakkoli jinak, není v možnostech ani jednoho, ani všech lidí na planetě, ji zastavit. A to je také jeden z důvodů, proč bychom si měli vody vážit a měli bychom ji vnímat jakožto nedílnou součást přírody, která může dávat, ale která může také brát. Koneckonců, je to přece živel.

V článku bylo s laskavým svolením paní Bohumily Ženčákové použito údajů z Kroniky č.p. 48, za jejíž zapůjčení tímto děkuji.

Fotografie z povodní 1997

Zájezd seniorů

Text: M. Černínová

3. června 2016 se uskutečnil zájezd pro seniory, který každoročně pořádá pro žalkovické občany naše obec.

Organizace se ujaly členky obecního zastupitelstva paní Michaela Kavanová a paní Jana Kutá.

Program byl velmi dobře zvolen a svou všestranností uspokojil každého účastníka.

První zastávka byla v Pravčicích, kde jsme si prohlédli Muzeum zemědělské techniky doprovázený odborným výkladem zakladatele expozice panem Josefem Netopilem.

Další neméně zajímavá byla prohlídka závodu „Likérka Jelínek Vizovice“, která je součástí globální skupiny, která je jedním z největších světových výrobců ovocných destilátů. Vlakovou lodí je stále tradiční slivovice z Vizovic. Pro tento produkt pěstují ve vlastních sadech o rozloze 160 ha různé odrůdy švestek.

Pod holding Rudolf Jelínek, který je registrován v Nizozemsku, spadají společnosti v Česku, Bulharsku, Chile, Slovensku a ve Spojených státech amerických.

Ve Vizovicích jsme na účet Obecního úřadu Žalkovice pobředvali (za což děkujeme), odpočinuli si a následovala prohlídka interiéru zámku Vizovice a zámeckého parku.

Zájezd byl završen návštěvou poutního místa s chrámem Panny Marie v Provodově.

„Letíme časem“ 2016

Text: účastníci akce

Foto: **Michaela Olšanská a Lenka Svobodová**

„Letět časem, to je sen, našim dětem byl splněn.

Od pondělí do pátku letěly časem pozpátku.“

Ve dnech 8. – 12. srpna 2016 se 37 dětí zúčastnilo již třetích přískolských hrátek, tentokrát s názvem „Letíme časem“. Ve stroj času se změnila naše sokolovna a obrázky na stěnách nám napovídaly, do jakých období naší historie se podíváme. Celé pravěké pondělí jsme strávili výrobou krásně potištěných triček. Den jsme zakončili lovem pokladu a lístečků. Ve slunečný úterní den jsme proletěli Řecko a Řím, kde se nám nejvíce zalíbily zdejší lázně, a protože teploměr šplhal ke čtyřicátkám, jeli jsme se koupat do Chropyně. Ale to jsme ještě netušili, že na nás řečtí bohové sešlou prudký déšť. Z něho nás vysvobodili někteří rodiče, kterým chceme za rychlý odvoz ještě jednou poděkovat. Ve středu nás déšť provázal dál, ale nám to vůbec nevadilo. Ráno nás u sokolovny čekal autobus, který nás dovezl do Ostravy. Zde jsme navštívili historické muzeum U6 Vítkovice. Na vlastní oči jsme viděli první stroje, které jsme si mohli i vyzkoušet. Přestože mnozí z nás jsou ještě malí, bylo zajímavé prozkoumat první zákony světla, zvuku, vody i elektřiny. Po dobrém obědě jsme se zastavili ještě v aquaparku v Olomouci. Ve večerních hodinách jsme se unavení a plní zážitků vrátili do naší vesničky. A je tu čtvrtek a s ním naše současnost. Celé dopoledne jsme chystali občerstvení pro naše nejbližší, kteří se za námi přišli v podvečer podívat. Všichni jsme se společně pobavili při módní přehlídce modelů od pravěku až po budoucnost. Byla i tombola a pohádková hra pro děti i dospělé. Nechybělo ani bohaté občerstvení a malá diskotéka. Večer se ti nejstatečnější vydali na stezku odvahy. A odvalu jsme potřebovali, protože v kukuřici řádil divočák a u hřiště na nás čekal Fantomas. Po úspěšné stezce někteří z nás ulehli v sokolovně ke spánku. Týden rychle utekl a je tu pátek – poslední den našeho putování. Dopoledne jsme vyhodnotili všechny hry a soutěže – AZ kvíz, stolní tenis, pexesiádu, ... A po obědě honem na autobus směr Kroměříž. Zde jsme se ještě vyřídili v dětském koutku na Florii.

„Poděkovat se zdá málo, raději se poklonit,
že jsme s hodnými tetami celý týden mohli být.“

A tak díky Táni, Simči, Terči, Leni, Míši, Vlastě, Magdě, Alči,
Simči a všem, kteří jste jakkoliv pomohli.

Vítání občánků do života v obci

V neděli 16. října jsme slavnostně přivítali do života nově narozené děti naší obce. Jsme rádi, že se naše obec tak rozrůstá a přejeme dětem i jejich rodičům štěstí, zdraví a spokojený rodinný život.

Vilém Dohnal

Silvie Koryčanová

Jana Kubínová

Matyáš Pala

Josef Stoklásek

Viktorie Sumcová

Julie Svozilová

Eliška a Terezie Tereškovi

Václav Vymětal

Hlavní hon

Text a foto: **R. Pala**

V sobotu 26. listopadu se uskutečnil hon na zajíce.

Po osmé hodině ranní se v místním pohostinství začali scházet místní myslivci, hosté a přátelé myslivosti, aby se zúčastnili hlavní lovecké části sezóny a to honu na zajíce. Na posilnění pře honem se podávala dršťková polévka. Před nástupem byli střelci Policií ČR podrobeni kontrole, která se sestávala z kontroly zbraní a dechové zkoušky na zákaz požívání alkoholu. Kontrola tak jako v minulých letech proběhla bez závad. Po slavnostním nástupu za zvuků borlic byli přítomí seznámení s průběhem lovu. Celý hon proběhl za krásného podzimního počasí. Po skončení lovu následoval výřad s poctou ulovené zvěři. Bylo uloveno 32 zajíců a 26 bažantů kohoutů. Kde jsou ty doby, kdy se na hlavním honě střílelo i přes 200 zajíců. Drobné zvěře, ptactva a hmyzu v přírodě ubývá, hlavně přičiněním člověka....

Po výřadu v pohostinství následovala „poslední leč.“ Po třech provedených lečích v přírodě účastníkům honu vyhládlo a tak přišel vhod srncí guláš a moravské koláčky. Po občerstvení byla slosována bohatá tombola. Hlavní cenu tomboly, sele divočáka vyhrál mladý myslivec Tonda Zapletalík. A jak bývá zvykem, byl také vyhodnocen král honu, nejlepší pes a honec, kteří obdrželi plakety. Za toto ocenění se všem účastníkům odměnily destiláty. Dobrá přátelská zábava pokračovala do pozdních večerních hodin.

Za treskami do Norska

Text a foto: **Radomír Pala**

V letošním roce se podeváté skupina rybářských nadšenců opět vydala do Norska za mořským rybolovem. Den D byl naplánován na 28. června. Tomuto dni předcházelo více jak půlroční plánování celé výpravy do 2.200 km vzdálené rybářské osady Vingsand ve středním Norsku. Návrh trasy s návazností na trajekt přes moře mezi Německem a Švédskem, zajištění potravin na 14 denní výpravu pro 8 účastníků, nákup a výroba rybářského vybavení a nástrah pro mořský rybolov a přípravami aut a všeho potřebného na cestu.

Jakmile se blížil datum odjezdu, začala se v nás probouzet cestovní horečka. Konečně je tu datum 28. června, ráno v 8,00 hod. vyrážíme na dlouhou cestu ve složení: Josef a Jiří Netopilovi, Hynek Netopil, Luboš Dohnal, Roman Vymětal, Pavel Janečka, Jiří Gazdík a Radomír Pala. Z důvodů oprav na dálnici volíme cestu na Hradec Králové. Cesta probíhá bez problémů a naši první zastávkou je motorest u Hradce Králové. Další plánovanou zastávkou, bez které si již cestu do Norska neumíme představit, je motorest ve Velemíně. Ve tři hodiny odpoledne vjíždíme do Spolkové republiky Německo, kde je naším cílem přístav Sassnitz. Do přístavu přijíždíme 2 hodiny před odjezdem trajektu a dobu do odjezdu si krátíme povídáním s dalšími Čechy, kteří také cestují za rybami do Norska. Konečně vjíždíme na trajekt a se zahoukáním lodní sirény hodinu před půlnocí je trajekt odvázan od mola a loď míří přídi směrem na švédský přístav Trelleborg, do kterého dopluje za čtyři hodiny. Na lodi si hledáme klidné místo, kde bychom se trochu natáhli a spočinuli před cestou přes Švédsko. Na lodi jsou vidět i migranti, kteří jsou na cestě do „sociálního ráje“ ve Švédsku. Po třetí hodině ranní sjíždíme z trajektu a vydáváme se na cestu Švédskem směrem na sever, kde projíždíme krásnou severskou krajinou s velkým množstvím jezer. Dalším cílem etapy ve Švédsku je camping Ristafallet, do kterého přijíždíme v šest hodin a kde budeme nocovat. Na recepci i přes jazykovou bariéru (ještě, že jsou ty chytré telefony s překladačem do různých jazyků) vyzvedáváme klíče od dvou chatek a platíme za pobyt. Po ubytování přichází na řadu občerstvení včetně „moravského všeléku.“ Přímo v kempu jsou na řece mohutné vodopády. Po nezbytném focení u vodopádů se cestou do chatek opět setkáváme s projevem uprchlické krize. Míjíme skupinu lidí tmavší pleti, kteří táboří ve stanech za účasti švédských dobrovolníků. Ráno v sedm hodin vyrážíme na poslední krátkou etapu. Do cíle nám zbývá jen 300 km. Před polednem jsem v cíli cesty. Vítá nás správcová malého

rybářského kempu paní Jančová ze Strážnice, která kemp provozuje. Za chvíli jsme ubytováni a přebíráme loď, náš potřebný nástroj k mořskému rybolovu. Po obědě ihned vyrážíme na vodu a zkoušíme rybářské štěstí. A hned první den se zadařilo a na večeri je první čerstvá ryba. Jsme zde již po druhé a tak víme, kde na nás ryby čekají. Při minulé návštěvě nám neprálo počasí, bylo větrno s velkými vlnami a vládce moří Neptun nás na moře nechtěl pustit. V blízkosti kempu asi 10 km směrem od pevniny končí pevninský šelf, zde se pevnina láme do hloubky a začíná oceán. Na těchto zlomech je největší šance na dobré a velké úlovky. Také odléváme trochu slivovice do moře, abychom si tímto obětím darem udobřili a naklonili vládce moří Neptuna. Oběť byla přijata a odměnou se nám podařilo ulovit nebývalé množství mořských

ryb. Především tresky tmavé zvané Keller, Tresky obecné zvané Dorš, tresky Polack, Tresky jednosvrtné. Roman dostal na háček i velmi ceněnou rybu Platýze obecného tzv. Halibuta, který je ceněn pro velmi kvalitní maso a dorůstá až hmotnosti 300 kg. Z hloubiny 120 m jsme vylovili i Mníka mořského o délce 127 cm. Podařilo se nám vjet i do hejna Makrel a během krátké doby byla loď plná krásných kovově modrých pruhovaných Makrel obecných. Opravdu krásná ryba, která má přezdívku - pruhovaný tygr norských fjordů, dravá a velmi rychlá ryba. Na grilu chutnaly výtečně. Po každém rybaření následuje nejméně oblíbená část rybařiny, a to je zpracování úlovků a zamražení na cestu domů. Pokud nesvítí slunce a obloha je pod mrakem je prakticky bez hodin těžké poznat, jestli je den nebo noc. Světlo v červnu kolem slunovratu, je zde celých dvacet čtyři hodin, a to je trochu problém, protože člověk neví, kdy má zalehnout k nočnímu spánku. Biologické hodiny každého z nás jsou z toho zmatené.

Čas mezi výjezdy si krátíme odpočinkem, přípravou pokrmů, poznáváním blízkého okolí, ale i vzpomínkami na předešlé výpravy. Naše vzpomínky zaletěly i za naším kamarádem Jirkou Janským, který tu už s námi není a možná chytá ryby na věčnosti s patronem rybářů svatým Petrem. Jirka byl původcem myšlenky cest za rybami do norských fjordů.

Deset dnů pobytu uběhlo a je čas myslet na odjezd. Vyrážíme v neděli ve tři hodiny ráno, abychom se ten samý den před půlnocí nalodili na trajekt ve švédském Trelleborgu. Čeká nás sedmihodinová plavba do německého Rostocku. V pondělí ráno sjíždíme z trajektu a po německých dálnicích nám to pěkně odsypává směrem k domovu. Po poledni přejíždíme hranice naší země a opět zastávka ve Velemíně na oběd. V pondělí na večer jsme konečně po dlouhé cestě doma. Unaveni, ale plni dojmů a zážitků. Na širém moři, na malé loďce obklopený obrovskými masami vod si člověk uvědomí, jak jsme proti přírodě a na tomto světě malí.

Celou dobu cesty jsme absolvovali bez jakýchkoliv problémů. Na severu jsou silnice velmi dobře udržované s menším provozem. Silniční pravidla se dodržují a řidiči jsou ukáznění a ohleduplní.

Příští rok se chystá desátá jubilejní výprava na sever, a proto jsme se rozhodli, že k tomuto výročí si nadělíme nějakou zvláštnost a tou je cesta až za polární kruh na souostroví Lofoty – Vesterály. Čeká nás cesta na daleký sever, více jak tři tisíce kilometrů dlouhá výprava za půlnočním sluncem do rybářské osady Vinjesjoen.

Při našich minulých výpravách jsme měli možnost pozorovat nejen ryby, ale i severskou faunu: Mořské orly a další mořské opeřence, soby, losy a delfíny. Ještě jsme ale nespatriili velké kytovce – velryby a kosatky, které se u těchto ostrovů objevují. Tak snad budeme mít štěstí, ale o tom až v příští reportáži....

Beseda s dirigentem

Text: **M. Černínová**

Foto: **Internet**

V rámci Akademie III. věku uspořádala Obec Žalkovice 21. září zajímavou besedu s dirigentem Tomášem Netopilem, který v současnosti působí jako hudební ředitel a šéfdirigent Essenských filharmoniků a divadelního domu v Essenu.

V přátelské atmosféře jsme se mohli seznámit s úspěšnou kariérou mladého umělce, který vytrvalostí, pílí a cílevědomostí dosáhl světového uznání svého talentu. Přístupem k interpretaci partitury upoutal pozornost hudebních těles a operních divadel. Dirigoval opery ve Vídni, Drážďanech, Mnichově, Antverpách, Benátkách, Londýně, Stockholmu, vystoupil na Salcburském hudebním festivalu. Významná hudební tělesa dirigoval v Londýně, Tokiu a Miláně.

K významným počínům Tomáše Netopila patří šíření české operní a symfonické hudby na světových podiích a jeho charismatická osobnost reprezentuje vynikajícím způsobem Českou republiku.

Pro všech 40 přítomných to byl příjemný večer, který nás obohatil o znalosti práce dirigenta a zákulisních přípravách operního představní.

Přejeme dirigentovi Tomáši Netopilovi, další úspěchy v jeho kariéře a splnění jeho uměleckých vizí.

Požehnaný vánoční čas!

Vánoční bohoslužby v kostele sv. Mikuláše v Žalkovicích

Sobota 24. 12. Štědrý den 20:00 hodin

Neděle 25. 12. Hod Boží vánoční 11:00 hodin

Pondělí 26. 12. Svátek sv. rodiny 11:00 hodin

Sobota 31. 12. Silvestr 16:00 hodin

Neděle 1. 1. Matky Boží P. Marie, Nový občanský rok 11:00 hodin

***Klidné a příjemné prožití svátků vánočních
a v novém roce 2017 hodně zdraví a spokojenosti***

Vám přeje

Zastupitelstvo obce Žalkovice a redakční rada

Volby 2016

Text: **R. Krejčí**

Foto: **R. Pala**

V letošním roce se v naší obci, jakož i na jiných místech republiky, konaly volby do zastupitelstva krajů a Senátu Parlamentu České republiky.

Na volby do zastupitelstva krajů stačilo jedno kolo, volby do Senátu Parlamentu ČR byly dvoukolové.

Prvního kola voleb, které se konalo 7. a 8. října se účastnilo přes 40 % našich občanů a druhého, které se konalo 14. a 15. října, pouze do Senátu Parlamentu ČR, se účastnilo pouze 16,73 % občanů. A jak vše u nás dopadlo? Výsledky voleb do zastupitelstva krajů (prvních pět stran a hnutí):

ANO 2011	64 hlasů
KDU-ČSL	50 hlasů
ČSSD	20 hlasů
KSČM	17 hlasů
ODS	15 hlasů

Do Senátu Parlamentu ČR nezískal v prvním kole voleb žádný kandidát potřebný počet hlasů, aby získal křeslo senátora.

Ve druhém kole se rozhodovalo mezi Mgr. Šárkou Jelínkovou z KDU-ČSL a Ing. Janem Haškem z ANO 2011. Zvítězila kandidátka KDU-ČSL.

Turnaj ve stolním tenise

Text a foto: **L. Svobodová**

V pátek 25. 11. 2016 se žáci oddílu stolního tenisu Sokola Žalkovice zúčastnili „Mikulášského turnaje“ v Kroměříži, který pořádal Sokol Kroměříž.

Naše družstvo ve složení Kateřina Olšanská, Michaela Olšanská a Jiří Svoboda hráli ve svých věkových kategoriích systémem každý s každým na dva vítězné sety. Naši žáci zabodovali a všichni stáli na stupních vítězů! V kategorii mladších žákyň se Kačka Olšanská umístila na druhém místě, v kategorii mladších žáků vybojoval Jirka Svoboda 1. místo a další zlatou medaili si odvezla Míša Olšanská, která hrála v kategorii dorostenek.

Všichni sportovci si zaslouží velkou pochvalu za kvalitní výkony a reprezentaci našeho oddílu.

Péče o seniory a osoby se zdravotním postižením v domácnosti

Text: **Bc. Horáková Lenka- vedoucí OSV Chropyně**

Pečovatelská služba města Chropyně jako registrovaná sociální služba poskytuje péči osobám se sníženou soběstačností v jejich domácnostech již od roku 2005. Mohou ji využívat nejen obyvatelé města Chropyně, ale také obyvatelé obce Žalkovice a dalších okolních obcí, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu potřebují pomoc jinou osobou. Osobám se sníženou soběstačností jsou poskytovány pečovatelské úkony jako je pomoc při úkonech osobní hygieny, koupání v koupelně nebo na lůžku, pomoc s oblékáním, praním prádla, s úklidem domácnosti, dále pečovatelská služba zabezpečuje dovážku obědů s podáním jídla na talíř, nákupy, pomoc při přípravě jídla a pití, podání jídla a pití atd. Jedná se o placenou službu, péče je poskytována na základě uzavřené písemné smlouvy, převážná většina úkonů je v hodinové sazbě 90,- Kč/hod., účtována je podle skutečně stráveného času u klienta při poskytování péče. V současné době je dostupná v pracovní dny od 7.00 hod. do 19.30 hod.

Pečovatelské úkony jsou poskytovány v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, prováděcí Vyhláškou č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vnitřními předpisy a standardy kvality Pečovatelské služby města Chropyně. Pečovatelky poskytují péči nejen osamělé žijícím osobám, ale také pomáhají pečujícím rodinám v náročném péči o jejich členy rodiny. Pokud rodinný pečovatel nemá žádné zkušenosti s podmínkami zabezpečení péče, jsou pracovníci schopni poradit, jak upravit podmínky pro danou péči, jak si zabezpečit pomůcky, vyřídit sociální dávky (např. příspěvek na péči), ale také jakým způsobem vykonávat některý z náročných pečovatelských úkonů. S případnými dotazy, které se týkají poskytování terénní pečovatelské služby, se můžete obracet na vedoucí odboru sociálních věcí Městského úřadu Chropyně, tel. 573 500 739 Bc. Horákovou Lenku, případně na sociální pracovníci Mgr. Ivanu Zlámalovou, tel. 573 500 737. Podrobné informace o Pečovatelské službě města Chropyně můžete také najít na internetových stránkách www.muchropyne.cz

Paměti obce Žalkovice ... Moštěnka

Text: **Jaroslav Ůlehla**, učitel

Foto: archiv OÚ Žalkovice

Nemívala válek a s četnými zákruty a proutím zadržovala průchod vody. Proto moštěnští vždy žalovali, že jim žalkovští nechťejí vodu přijímat a kyselovští, že ji nechťejí pouštět. Dne 10. ledna 1828 nařídil vrchnostenský úřad v Kroměříži na základě rozhodnutí krajského úřadu, aby obec vyčistila řeku do konce roku od bahna a křoví a zjedнала více prostory v korytě řeky. Vybraného materiálu má se užít k navezení spojovací cesty od Žalkovic ke Kyselovicím na nejhlubších místech a přivést ji k solidnímu provozu, až dosáhne potřebné výšky. K navezení cesty má se užít vybraného materiálu, kdyby se však úprava její zdála příliš nákladnou, ať znovuzřídí obec starou cestu přes Ovčák a starý rozbořený most přes Moštěnku. Tato stará cesta vedla podél Moštěnky ve vzdálenosti 50-100 kroků. Ze starého mostu bylo až do srovnání toku při první regulaci vidět při velkém zákrutu směrem od Břestu tři piloty. Války před regulací bývaly jen přirozené, tudíž nízké, a byly-li upravovány, dále se tak zvláště přičiněním majitele trávníku. Do stavby cukrovaru v Dřevohosticích bývalo tu dosti ryb, a za velké vody bývaly i v

jezerech. Na Jezerech na Zadním Svrčině byl Altýř, umělé jezírko na uchování ryb. Lov ryb má místní rybářské družstvo, jehož nájemce platí 8 Kč roč. nájmu. Každoročně se loví ryby do košů a ručních sítí. V řece nebývalo mnoho vody, někdy dotekla voda jen po Hložky, a mohlo se přes ni přejít i s fúrou. Velký zákrut za mostem vytvořil po srovnání toku Hrubý ostrov. Protože ráda vytékala voda, vyorával se přes Ovčák do skladu příkop, starý ochranný válek, aby jím na místě starého bývalého mostu mohla voda do Moštěnky odtéci. Menší zákrut při cestě ke Kyselovicím byl srovnán až při dělení trávníků čís. 14. Velký zákrut od hranice říkovské byl srovnán před r. 1830 a zůstal jako ochranný válek do scelování pozemků v r. 1905, kdy byl rozebrán majiteli tu přidělených pozemků. Zadržoval zákeřnou vodu a po opadnutí Moštěnky vracel ji do řeky. Soudilo se, že byl by alespoň částečně kryl vesnici v r. 1910. Velký zákrut za zahradami srovnán v r. 1901. Při dělení Ovčáku v r. 1865 zřízena na něm nová cesta a vyzdvížena, takže pozemky za ní byly od vody, která pak odcházela podél Měřic mezi Ornými a Maňovy do Rumzy, chráněna. Při drenáži pozemků vkládána do Rumzy prkna a v nich vraženy hřeby, jež označují hranici žalkovskou a břestskou. Rumza šla původně přes trávník na Břestsko a Mandovou dolinou vracela se do Jezer na Zadním Svrčině. Regulace Moštěnky provedena v r. 1901-1903 od vtoku do Moravy k Horní Moštěnici.

Fotografie z r. 1901, kdy byla prováděna regulace Moštěnky

Nový ocelový most přes Moštěnku byl postaven v r. 1898; konstrukci dodal frýdecké železářny. Most byl zničen ustupujícími fašistickými vojsky koncem II. světové války v r. 1945.

Regulace Moštěnky v r. 1901 v úseku skaštického mostu.

V pozadí na fotografii je vidět obec Říkovice, zejména škola a kostel, úplně vpravo (na profilu řeky Moštěnky) nádražní budova Říkovice. Na zvyšujícím pohoří obec Přestavlký.

Tábor maďarských dělníků.

Olympiáda malotřídek v Kroměříži

Text a foto: **L. Svobodová**

Po roční pauze, kdy v loňském roce olympiádě nepřálo počasí, se žáci naší školy zúčastnili již 17. ročníku sportovní akce pod názvem „Olympiáda malotřídních škol 2016“.

V pátek 24.6.2016 se vydali nejlepší sportovci Základní školy Žalkovice změřit své síly s ostatními školami okresu Kroměříž. Olympiáda se již druhým rokem konala v areálu školního hřiště Základní školy Oskol. Při slavnostním nástupu došlo i na olympijský slib závodníků, byla vztyčena vlajka a zapálen olympijský oheň – olympiáda byla zahájena.

Závodníci se utkali ve třech věkových kategoriích 1. - 2. třída, 3. - 4. třída a 5. třída a to ve čtyřech disciplínách, jako byl skok z místa, hod tenisovým míčkem, běh na 50m a 400m.

Všichni naši atleti byli moc šikovní, a jak ve svých věkových kategoriích dopadli?

1. - 2. třída

Vojta Tereško – 2. místo v běhu na 400 m
3. místo v běhu na 50 m
3. místo v hodu tenisovým míčkem

3. - 4. třída

Matěj Němčík – 1. místo v běhu na 400 m
2. místo v běhu na 50 m
Svoboda Jiří – 2. místo ve skoku z místa
Benešová Lucie – 2. místo v hodu tenisovým míčkem
Jakub Tereško – 3. místo v hodu tenisovým míčkem

V počtu získaných medailí v kategorii prvních až čtvrtých tříd obhájili žáci výsledek z roku 2014 a umístili se na **1. místě**.

A kdo nás reprezentoval?

1. třída: Pobialová Kristýna, Tereško Josef
2. třída: Tereško Vojtěch, Kopp František, Němčíková Adéla
3. třída: Valigurová Nela
4. třída: Svoboda Jiří, Němčík Matěj, Tereško Jakub, Trávníček Roman, Benešová Lucie, Zelinková Zuzana, Dráňová Eliška

Co říci závěrem? Počasí se opravdu vydařilo, dětem se na olympiádě líbilo a už nyní se těší na tu příští, která se bude konat opět v Kroměříži. Děkujeme všem závodníkům za skvělou reprezentaci, paní vychovatelce Leoně Krčmové za přípravu žáků, paní učitelce Antošové, rodičům a prarodičům, kteří si našli čas a přišli své děti povzbudit.

Vítězná přípravka v Lipníku nad Bečvou

Text a foto: **L. Svobodová**

V průběhu zimní přípravy se hráči starší přípravy zúčastnili v neděli 28.2.2016 halového turnaje starších přípravků v Lipníku nad Bečvou. Přijely sem týmy: Žalkovice, Štípa, Nové Sady, Opatovice, Hlubočky, Slavkov pod Hostýnem a Lipník nad Bečvou.

Hrálo se systémem „každý s každým“ 1x15 minut. Mladí fotbalisté neztratili ani bod a po zásluze skončili na 1. místě. Na závěr turnaje bylo tradiční vyhlášení nejlepších hráčů. I zde jsme bodovali. Viola Houšková byla vyhlášena nejlepším hráčem turnaje a Jiří Svoboda nejlepším střelcem s devíti střelenými góly.

Děkujeme tedy klukům a holkám za předvedený výkon na turnaji, byli fantastický a píle byla konečně vidět. Jsme na ně opravdu hrdí, co předvedli a jak se prezentovali. Chtěli bychom poděkovat trenérovi i všech přihlížejícím rodičům, kteří po dobu celého turnaje povzbuzovali naše mužstvo a byli dalším hráčem navíc, takže upřímně jsme rádi za vaši podporu a dovedení mužstva k prvnímu místu.

Okresní přebor – starší přípravka 2015/2016

Text: **L. Svobodová**

Foto: **Ing. M. Bajgar**

Podzimní část byla rozdělena na 3 skupiny. Naši fotbalisté měli ve skupině Hulín, Pravčice a Bezměrov. Umístili jsme se na 1. místě před Bezměrovem, Hulínem a Pravčicemi. Do jarního kola jsme postoupili do finálové skupiny, kde nás čekaly týmy Prusinovice, Morkovice a Rataje. Soupeři v této skupině byli vyrovnaní a jarní část dala klukům a holkám zabrat. Všichni do zápasů dali vše a starší přípravka Sokola Žalkovice skončila na krásném 2. místě a polepšila si o jeden stupínek z loňské sezóny.

Nejlepším střelcem Žalkovic a celkové druhé místo v okrese obsadil Jiří Svoboda s 71 střelenými brankami. Ceny na posledním turnaji v Žalkovicích předal předseda OFS Kroměříž Kopčil Libor. Konečná tabulka:

Prusinovice	39 bodů
Žalkovice	25 bodů
Morkovice	20 bodů
Rataje	6 bodů

Letem světem!

Text: **R. Krejčí**

Foto: **Ing. M. Bajgar, R. Krejčí**

V sobotu 28. června se na fotbalovém hřišti se uskutečnila zábavná akce pro děti „Letem světem!“, kterou připravil Sokol Žalkovice s Obcí Žalkovice. Na této zábavné akci si děti zasoutěžily v mnoha disciplínách, jako například střelba a hod na cíl, hod šipkami, skládání obrázků, přenášení „tučňáčího vejce“.

Součástí programu byla vystoupení dětí MŠ a ŠD, cvičenců z Kyselovic a taneční vystoupení Amatérské taneční skupiny Grácie z Vlkoše. Viděli jsme i psí drezúru a dokonce přišel i kouzelník.

Atmosféru provázela po celou dobu hudba.

Na závěr přijelo pojízdné letní kino z Kroměříže a promítlo animovaný film „Hotel Transylvánie 2“.

Redakce časopisu - Časopis Obce Žalkovice. Vydání 01/2016, ročník X. **Uzávěrka podkladů:** 30. 6. 2016. **Uzávěrka příštího čísla:** 30. 11. 2016. **Vydává:** Obec Žalkovice pro svou interní potřebu v nákladu 220 kusů. **Tisk:** Tiskárna TYPOservis Holešov. **Složení redakce:** Radomír Krejčí, Radomír Pala, Tomáš Hýbner, Jana Neradilová. **Adresa redakce:** Obecní úřad Žalkovice. **Kontakt (telefon):** 774 281 582, 602 782 342. **E-mail** (na zasílání příspěvků): zpravodaj.zalkovice@seznam.cz

O výběru příspěvků a době jejich zveřejnění rozhoduje výlučně redakce. Příspěvky mohou být redigovány, podstata jejich obsahu zůstává nezměněna. Názory autorů článků se nemusí shodovat s názory redakce. Šíření veškerého obsahu Žalkovického zpravodaje bez souhlasu redakce je zakázáno.

Za případné tiskové chyby se omlouváme.